

Sarajevo, 16.10.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
09.10.2017.- 13.10.2017.

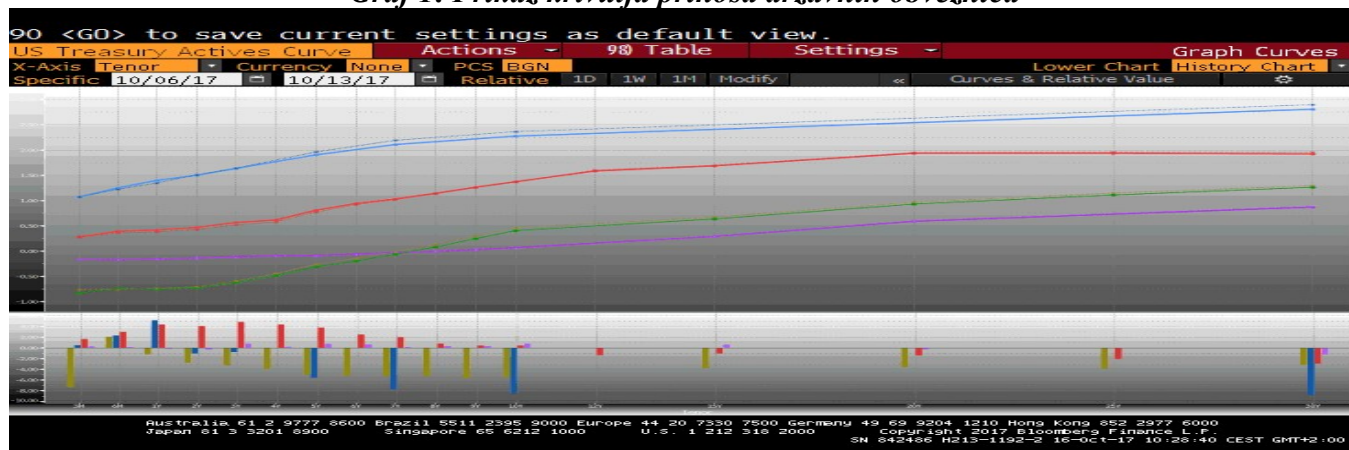
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	6.10.17	-	13.10.17	6.10.17	-	13.10.17	6.10.17	-	13.10.17	6.10.17	-	13.10.17
2 godine	-0,70	-	-0,73	1,50	-	1,49	0,43	-	0,47	-0,14	-	-0,14
5 godina	-0,26	-	-0,31	1,96	-	1,90	0,77	-	0,81	-0,09	-	-0,09
10 godina	0,46	-	0,40	2,36	-	2,27	1,36	-	1,37	0,06	-	0,06

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	6.10.17	-	13.10.17
3 mjeseca	-0,680	-	-0,744
6 mjeseci	-0,765	-	-0,745
1 godina	-0,722	-	-0,727

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 13.10.2017. godine (pune linije) i 06.10.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Tokom protekle sedmice političke neizvjesnosti u Španiji su i dalje bile u fokusu tržišnih dešavanja. Početkom sedmice je zabilježen blagi pad prinosa, kako sigurnijih obveznica tako i španskih obveznica pod uticajem očekivanja da će Katalonija načiniti korak nazad vezano za proglašenje nezavisnosti. Značajnije promjene prinosa obveznica eurozone nisu zabilježene sve do petka, kada su prinosi sigurnijih obveznica eurozone dužeg roka dospijeca smanjeni na dnevnoj osnovi za oko 4 bazna poena. Reuters je objavio nepotvrđenu vijest da kreatori monetarne politike ECB-a razmatraju opciju smanjenja mjesečnog programa kupovina obveznica na 30 milijardi EUR mjesečno, počevši od januara naredne godine, a prema navodima neimenovanih osoba koje su upoznate s ovom debatom, taj program smanjenja bi trebalo da traje najmanje devet mjeseci. Pouzdanost ovih špekulacija biće poznata nakon sjednice UV ECB-a koja će se održati 26.10.2017. godine. Glavni ekonomista ECB-a Praet je izjavio da se i dalje čini da je prekinuta veza između ekonomskog rasta i inflacije, te da će UV ECB-a u skladu s tim „rekalibrirati“ svoje instrumente. Predsjednik ECB-a Draghi je izjavio da će kamatne stope ostati na trenutnim nivoima dugo nakon završetka programa kupovine finansijske aktive.

Njemačka je emitovala petogodišnje obveznice po prinosu od -0,26%, što je znatno veći prinos u odnosu na prethodnu aukciju održanu prije mjesec dana, kada je iznosio -0,36%. Finska je emitovala petogodišnje (-0,267%), a Italija trogodišnje (0,15%), sedmogodišnje (1,53%) i tridesetogodišnje (3,33%) obveznice. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,69%) i šestomjesečne (-0,614%), Njemačka šestomjesečne (-0,732%), Belgija tromjesečne (-0,726%) i jednogodišnje (-0,574%), Španija šestomjesečne (-0,378%) i jednogodišnje (-0,318%), a Italija jednogodišnje (-0,334%) trezorske zapise.

Iz Nordea Bank AB je saopšteno da ova banka planira da preseli svoju centralu iz Švedske u Finsku, čime bi bila obuhvaćena supervizijom ECB-a. Iz agencije S&P je upozoreno da bi ova odluka mogla imati uticaj na kreditni rejting Finske.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	OKT	28,5	29,7	28,2
2.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	AUG	2,6%	3,8%	3,6%
3.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	AUG	2,9%	4,7%	4,2%
4.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	AUG	1,5%	1,1%	3,9%
5.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	AUG	2,9%	5,7%	4,6%
6.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	AUG	-	4,5%	3,4%
7.	Stopa inflacije – Njemačka	SEP	1,8%	1,8%	1,8%
8.	Stopa inflacije – Francuska	SEP	1,1%	1,1%	1,0%
9.	Stopa inflacije – Španija	SEP	1,9%	1,8%	2,0%
10.	Stopa inflacije – Italija	SEP	1,3%	1,3%	1,4%
11.	Javni dug Italija (u milijardama EUR)	AUG	-	2.279,2	2.300,5

SAD

Američka kriva prinosa je tokom protekle sedmice pomjerena naniže uz smanjenje nagiba jer su prinosi američkih državnih obveznica bilježili smanjenje od jedan (kratkoročne) do devet baznih poena (desetogodišnje obveznice) u odnosu na prethodnu sedmicu. Tokom trgovanja u srijedu američki dionički indeksi Dow Jones (22.872,89 poena) i S&P 500 (2.555,24) su zabilježili rekordno visoke nivoe, ali su do kraja sedmice bilježili korekcije naniže.

Najznačajniji događaj koji je obilježio proteklu sedmicu bilo je objavljivanje zapisnika s posljednje sjednice FOMC-a održane tokom septembra, prema kojem je evidentno da **12 od ukupno 16 članova ovog tijela smatra da bi do kraja tekuće godine trebalo još jednom povećati referentnu kamatnu stopu za 25 baznih poena**, dok četiri člana smatraju da je ne bi trebalo mijenjati. Pored toga, nekoliko članova ovog tijela je navelo da bi uporno nizak nivo stope inflacije mogao dovesti do umanjavanja inflatornih očekivanja, te bi zbog toga trebalo razmotriti primjenu odgovarajuće monetarne politike kako bi se ojačala inflatorna očekivanja.

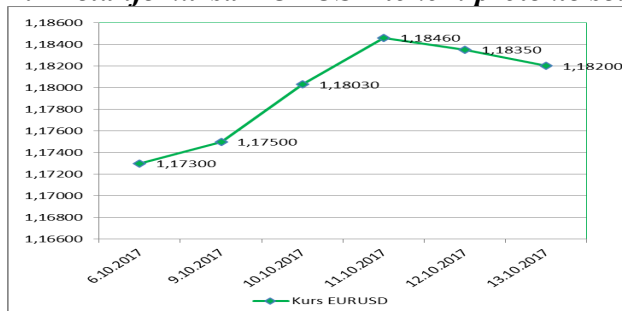
Pažnja učesnika na finansijskim tržištima je i dalje usmjerena na špekulacije oko toga ko će biti naredni predsjednik Federalnih rezervi, što bi u znatnoj mjeri moglo uticati na monetarnu politiku ove institucije, kao i na to da li će i u kom obliku američki Kongres usvojiti prijedlog reformi fiskalnog sistema SAD.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	SEP	2,6%	2,6%	2,4%
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	SEP	2,3%	2,2%	1,9%
3.	Indeks maloprodaje (M/M)	SEP	1,7%	1,6%	-0,1%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	7.OKT	250.000	243.000	258.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1730 na nivo od 1,1820, što je na sedmičnom nivou rast od 0,75%.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Agencija za statistiku Velike Britanije, ONS, je objavila da je zbog greške u obračunu potcijenila tempo rasta troškova na tržištu rada, što predstavlja jedan od podataka koji razmatra BoE prilikom donošenja odluke o povećanju kamatne stope u narednom mjesecu. Godišnji rast jedinice rada je u drugom kvartalu ostao na nivou od 2,4%, a ne 1,6%, koliko je prvobitno objavljeno. Ovaj podatak je u prvom kvartalu bilježio rast od 3,5%, dok je u drugom kvartalu rast iznosio 2,4%, što je najsporiji kvartalni rast od 2016. godine.

Tokom protekle sedmice prinosi britanskih dvogodišnjih i petogodišnjih obveznica su se nalazili na najvišem nivou u posljednjih godinu dana pod uticajem velikih nejasnoća oko pregovora između Velike Britanije i EU. Predstavnici Velike Britanije i dalje nisu objavili plan tranzicije, koji bi trebalo da stupi na snagu nakon marta 2019. godine. Ministar finansija Hammond je izjavio da će u slučaju nepostizanja dogovora oko izlaska Velike Britanije iz EU biti obezbjeđena sredstva u iznosu od 250 miliona GBP, ali ona neće biti korištena do „posljednjeg momenta“.

Prema istraživanju koje je sproveo Reuters, veliki broj anketiranih ekonomista očekuje povećanje referentne kamatne stope u Velikoj Britaniji tokom narednog mjeseca. Ipak, značajan broj ispitanika smatra da bi to mogla biti greška s obzirom na to da je Velika Britanija u procesu izlaska iz EU.

Iz Trgovinske komore Velike Britanije (BCC) je saopšteno da ekonomija pokazuje blage signale poboljšanja slabog ekonomskog rasta, te se čini „izvanrednim“ da BoE razmatra povećanje referentne kamatne stope. BCC je u istraživanju o biznisu u zemlji, što je najveće istraživanje ovog tipa u Velikoj Britaniji, ukazala na to da je obim poslovanja uslužnih kompanija, koje čine najveći sektor ekonomije, tokom trećeg kvartala bio stabilan, ali da postoje manji pritisci na plate i investicije, a što je pod uticajem očekivanja da će BoE povećati referentnu kamatnu stopu u narednoj godini. Sveukupno, BBC je izvještaj opisao kao „neinspirativan“ uz političku neizvjesnost, valutne fluktuacije i Brexit koji imaju jasan uticaj na poslovanje u Velikoj Britaniji. Pored navedenog, BCC je, takođe, objavila da se čini da će cjenovni pritisci po kompanije, iako istorijski visoki, ubrzo dostići vrhunac.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja (G/G)	AUG	0,9%	1,6%	1,1%
2.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	AUG	1,9%	2,8%	2,7%
3.	Građevinski sektor (G/G)	AUG	0,2%	3,5%	2,7%
4.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	AUG	-11,115	-14,245	-12,893
5.	NIESR procjena GDP-a	SEP	-	0,4%	0,5%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,89814 na nivo od 0,88977, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3066 na nivo od 1,3285.

JAPAN

Pažnja učesnika na japanskim finansijskim tržištima je usmjerena na parlamentarne izbore koji se održavaju krajem tekućeg mjeseca. Ovi izbori bi mogli značajno uticati na to da li će mandat aktuelnog guvernera BoJ Kurode, koji ističe u martu 2018. godine, biti obnovljen, a što bi se, takođe, moglo odraziti i na monetarnu politiku BoJ. Prema mišljenju analitičara, ukoliko Liberalno-demokratska partija, premijera Abea, na ovim izborima izgubi većinu, malo je vjerovatno da će Kuroda ostati na funkciji guvernera BoJ. Ipak, prema prognozama Nikkei business daily, očekuje se da će LDP osvojiti većinu u Parlamentu Japana.

BoJ je povećala očekivanja za četiri od devet regija pod uticajem jačanja izvoza, lične potrošnje i građevinskog sektora kao i ohrabrujućih signala da će nastaviti snažniji rast. Guverner BoJ Kuroda je ponovio odlučnost BoJ da održi program masivnih kvantitativnih olakšica sve dok inflacija ne dostigne održivi nivo od 2%, te dodao da očekuje da će se inflacija vjerovatno kretati ka ovom ciljanom nivou pod uticajem poboljšanja outputa i inflatornih očekivanja.

Zamjenik ministra za međunarodne odnose Asakawa je izjavio da su se lideri G7 složili da zajednički djeluju s ciljem poduzimanja odgovarajućih aktivnosti protiv Sjeverne Koreje i pokušaja da se spriječe sankcije UN-a. Anketa koju je proveo Reuters je pokazala da se većina ekonomista protivi planu premijera Abea da preusmjeri neke prihode od planiranog povećanja poreza ka brizi za djecu i obrazovanje, jer bi to povećalo ionako masivan dug Japana. Ekonomisti smatraju da Vlada koja bude izabrana na izborima 22. oktobra treba da za prioritet postavi reformu restriktivnog tržišta rada Japana kao i socijalni sistem sigurnosti. Analitičari zadržavaju stav da će BoJ smanjiti obim kvantitativnih olakšica onog momenta kada odluči da promijeni monetarnu politiku, što se ne bi trebalo desiti prije druge polovine 2018. godine ili kasnije. Istraživanja pokazuju da analitičari očekuju da će temeljena inflacija bilježiti rast do 0,6% u tekućoj fiskalnoj godini koja završava u martu 2018. godine, dok bi u narednoj fiskalnoj godini mogla iznositi 0,8%, što je i dalje značajno ispod ciljanog nivoa BoJ koji iznosi 2%. U ovoj fiskalnoj godini ekonomija bi mogla bilježiti rast za 1,6%, a u narednoj 1,1%, pokazalo je istraživanje Reutersa.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

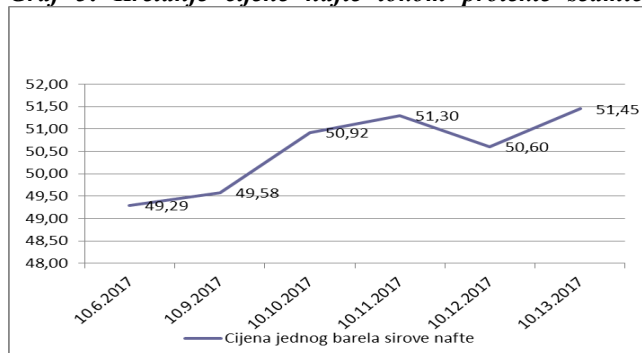
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	SEP	-	45,3%	36,2%
2.	Uslužni sektor (M/M)	AUG	0,1%	-0,2%	0,1%
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SEP	4,0%	4,1%	4,0%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SEP	3,4%	3,4%	3,4%
5.	Tekući račun (u mlrd JPY)	AUG	2.223,3	2.380,4	2.320,0

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio blagi rast s 132,16 na nivo od 132,21. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY smanjen s nivoa od 112,65 na nivo od 111,82.

NAFTA I ZLATO

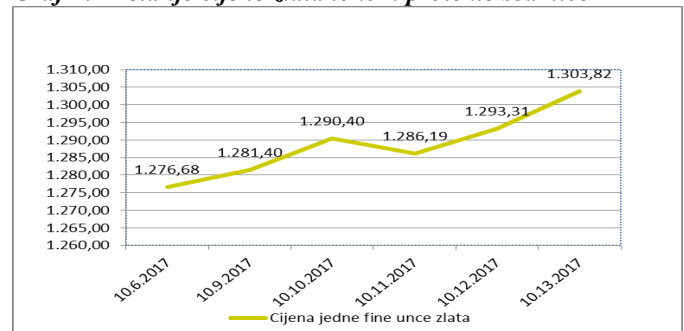
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 49,29 USD (42,02 EUR). Početkom i sredinom protekle sedmice cijena nafte je bilježila rast pod uticajem objavljivanja podataka o snažnom rastu uvoza nafte u Kinu, drugog po veličini svjetskog potrošača ovog energenta. Kina u svojim zalihama trenutno drži oko 850 miliona barela nafte, a proces njihovog prikupljanja je započet prije dvije godine. U srijedu su objavljene informacije o smanjenju američkih zaliha nafte za 2,7 miliona barela na sedmičnom nivou na nivo od 462,22 miliona barela. Prema navodima analitičara, tržište ovog energenta je nakon par godina viška ponude nad tražnjom i pod uticajem sporazuma zemalja članica OPEC-a i drugih zemalja proizvođača nafte o smanjenom obimu proizvodnje, konačno zabilježilo uravnoteženje. Tokom trgovanja u petak, cijena nafte je ponovo zabilježila rast pod uticajem objavljivanja informacija koje upućuju na smanjenje obima proizvodnje nafte u SAD, ali i špekulacija o tome da bi SAD ponovo mogle uvesti sankcije Iranu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 51,45 USD (43,53 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.276,68 USD (1.088,39 EUR). Tokom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala je uglavnom bilježila rast, koji je podstaknut povećanom tražnjom za fizičkim zlatom u Kini i Indiji uoči sezone praznika u ovim zemljama. Pored toga, doprinos rastu cijene zlata dali su i deprecijacija USD, te jačanje tenzija u vezi s Katalonijom i Sjevernom Korejom. Međutim, ublažavanje tenzija u vezi s Katalonijom, koje je zabilježeno u srijedu je uticalo na smanjenje cijene ovog plemenitog metala tokom trgovanja tog dana. Istog dana je objavljen i zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, prema kojem je evidentno da se 12 od ukupno 16 članova ovog tijela zalaže za još jedno povećanje referentne kamatne stope u SAD do kraja tekuće godine. Navedni faktori su uticali na blago smanjenje cijene zlata tokom srijede, ali je cijena ovog plemenitog metala ponovo bilježila rast tokom trgovanja u četvrtak i petak pod uticajem ponovnog jačanja geopolitičkih tenzija. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.303,82 USD (1.103,06 EUR) po jednoj finoj unci.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.